

Bodzavirág Lakásotthon Makó, valamint

Csiperke Lakásotthon Makó

SZAKMAI PROGRAMJA

HATÁLYOS: 2025. „-MÁJUS „ 15.,,

1. Szervezeti jellemzők

A szolgáltató, intézmény neve, székhelye, telephelye

Székhelyintézmény neve: Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye

Székhelyintézmény székhelye: 6723 Szeged, Agyagos u. 45.

Telephelyek nevei, címei, férőhely számai:

1. Bodzavirág Lakásotthon Makó

címe: 6900 Makó, Ráday utca 5.

férőhelyszám: 12 fő

2. Csiperke Lakásotthon Makó

címe: 6900 Makó, Szent Lőrinc utca 6.

férőhelyszám: 12 fő

Típusai:

- 6900 Makó, Ráday utca 5. sz. telephely vonatkozásában: gyermekotthon- otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás, utógondozás,- lakásotthon gyermekek és fiatal felnőttek ellátására,
- 6900 Makó, Szent Lőrinc utca 6. sz. telephely vonatkozásában: gyermekotthon- otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás, utógondozás,- lakásotthon gyermekek és fiatal felnőttek ellátására,

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

A lakásotthonok **ellátási területe:** Csongrád- Csanád Vármegye

Munkáltató: Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye intézményvezetője

Gyermekotthon vezető: Lakásotthonok kinevezett/megbízott vezetője

Szakmai felügyeletet ellátó szerv: Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal, 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

(Az ellátás igénybevételének módja)

A lakásotthonok, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) alapján családból kiemelt, 3-18 éves korú gyermekek teljes körű ellátását, illetve 18-25 év közötti fiatal felnőttek utógondozói ellátását biztosítja.

A jelenleg elhelyezett gyermekek, fiatal felnőttek korban heterogének, nemben vegyes összetételűek.

A lakásotthonok működésüket tekintve elsősorban Csongrád-Csanád vármegye területéről vehetnek fel gyermeket, fiatal felnőttet, külön engedéllyel más megyéből is.

A lakásotthonok (mint olyan gyermekotthonok, ahol önálló lakásban vagy családi házban történik a gondozott gyermek, fiatal felnőtt elhelyezése) megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmények.

A nevezett lakásotthonokba a gyámhatóság, rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, valamint a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága ideiglenes hatályú elhelyező határozata, továbbá az illetékes gyámhatóság nevelésbe vételéről szóló, vagy utógondozói ellátást elrendelő döntése alapján kerülnek felvételre a gyermekek.

A gyermekek családból való kiemelésére veszélyeztetettség vagy súlyos veszélyeztetettség miatt kerülhet sor. Kizárólag akkor, ha a veszélyeztetettség gyermekjóléti alapellátás keretében nem szüntethető meg.

Amennyiben a családból kiemelt gyermek vagy fiatal felnőtt különleges, speciális, avagy kettős ellátási igénye felmerül, ez irányú vizsgálatot a gondozási hely, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy a gyermekvédelmi gyám kezdeményezi.

A gyermek, a fiatal felnőtt különleges, speciális, vagy kettős ellátási igényét a gyámhatóság, a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottságának véleménye és/vagy a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján állapítja meg.

A lakásotthonok lakóinak nagytöbbsége Makó földrajzi körzetből, illetve Csongrád-Csanád Vármegye területéről kerül elhelyezésre.

Számos esetben fordul elő, hogy a gyermek, a fiatal felnőttnek a lakásotthoni elhelyezése, már többedik gondozási helye a gyermekvédelmi szakellátásban.

Az ellátottak halmozottan hátrányos családokból kerülnek ki többnyire eredménytelen védelembe vételt követően. A hátrányok főbb jellemzői: egészségre ártalmas lakókörnyezet, hajléktalanság, mentális betegségek, legális drogok (dohány, alkohol) túlzott fogyasztása.

Csiperke Lakásotthon Makó: A gondozási helyen nevelésbe vettek száma 10 fő, utógondozott fiatal felnőtt 3 fő. Nemek aránya: 7 fő leány, 6 fő fiú. Korösszetétel: 14-18 év között: 10 fő, 18-24 év közötti 3 fő.

Különleges ellátást igénylő 5 fő (3 fő SNI, 2 fő enyhe mentális retardációval, élő). Kettős ellátási szükségletet igénylő 1 fő (speciális ellátási szükségletű és enyhe mentális retardáció). Rendszeres gyógyszeres ellátásra szorulnak 8 fő. *(2025. áprilisi adat)*

Az elmúlt időszakban a Lakásotthon életében egyre jellemzőbb, hogy olyan magatartásbeli problémával küzdő fiatalok kerülnek elhelyezésre, akik több esetben felborították a gondozási hely életét. Az a tendencia, hogy egyre nagyobb odafigyelést igénylő fiatalok, egyenes családból kerülnek be az otthonba, akár jó anyagi háttérrel rendelkezők is. *(2025. áprilisi adat)*

Bodzavirág Lakásotthon Makó: ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma: 2 fő, nevelésbe vettek száma: 9 fő, utógondozott fiatal felnőtt száma: 1 fő. Nemek aránya: 6 fő leány, 6 fő fiú. Korösszetétel: 12-14 év között: 1 fő, 14-18 év között: 10 fő, 18-24 év között: 1 fő. Különleges ellátást igénylő: 7 fő, speciális szükséglet vizsgálata egyik gondozottnál sincs folyamatban, rendszeres gyógyszeres ellátásra szorulnak: 3 fő. *(2025. áprilisi adat)*

Az elmúlt 1 évben több olyan kamasz érkezett az otthonba, akik szerhasználók, illetve folyamatban lévő, akár több rendőrségi ügye van. Itt is az a tendencia, hogy egyre problémásabb fiatalok, egyenesen családból kerülnek be az otthonba, akár jó anyagi háttérrel rendelkezők is, a nem megfelelő szülői attitűd miatt, amely időnként a lakásotthon dolgozóit is veszélyezteti, e-miatt adódott olyan, hogy a kapcsolattartások egy részre megerősített műszakban történik. *(2025. áprilisi adat)*

Mindkét lakásotthon tekintetében nagy kihívást jelent a mindennapok menedzselésében a gondozottak hivatalos helyen való megjelenítési kötelezettsége dolgozói kísérettel (rendőrség, ellátási szükséglet felülvizsgálatok, általános orvosi és szakorvosi kivizsgálások). A gondozott gyermekek fokozott magatartásbeli problémái miatt további nehézség a teljes létszámban történő szabadidős programon való részvétel lebonyolítása. *(2025. áprilisi adat)*

3. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

A lakásotthoni nevelés, gondozás célja

Biztosítani az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek otthon nyújtó ellátását, a fiatal felnőtt utógondozói ellátását, valamint a szakellátást más okból igénylő gyermekek teljes körű ellátását.

Az enyhébb fogyatékkal élő, illetve tartós beteg gondozott gyermekek, fiatal felnőttek számára az emberi méltóságát biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelést biztosítunk.

A gondozott gyermekek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjenek, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzon, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy örökbefogadó, illetve nevelőszülői családba történő beilleszkedésre. Képes legyen továbbá önálló életvitelre, társadalmi beilleszkedésre. Későbbi felnőtt élete során igényes és tartalmas életminőség elérésére, saját család alapítására.

A lakásotthoni nevelés, gondozás alapelvei

A családból kiemelt gyermek ellátása, nevelése egyéni igényeik figyelembevételével, a lehető legmagasabb színvonalon valósuljon meg.

Szakmai munkánk során, a gyermekkel kapcsolatos tevékenységünkben az **alábbi legfőbb elveket alkalmazzuk**

- egyéni bánásmód elve,
- feltétel nélküli elfogadás elve
- a nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának elve
- fokozatosság elve
- egyéniség kibontakoztatásának és támogatásának elve,
- a másság elfogadásának elve
- személyes kötődés elve
- a szocializáció, reszocializáció folyamatának elve
- egyértelműség alapelve
- egyértelműség alapelve

- kiszámíthatóság alapelve
- következetesség alapelve
- közös munka alapelve

A lakásotthonainkba utalt gyermek, fiatal felnőttek számára mintát nyújtunk, a feltétel nélküli elfogadásra.

Figyelembe vesszük a gondozott fizikai, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlettségét, aminek megfelelően vonjuk be a szabályok kialakításába.

Mind az alkalmazottak, mind a gondozottak számára fontos, hogy világosan meghatározott és érthető jogokat és kötelességeket, lehetőségeket és elvárásokat fogalmazzunk meg feljük, mely a hatékony együttműködést segíti elő.

Rendkívül fontos hangsúlyozni, hogy a szabálytisztelő magatartás kialakítása a gondozottakban csak egy szeretetteljes együttműködés mellett alakítható ki, melynek légkörét a szakemberek feladata megteremteni.

A gondozási-nevelési folyamatban csak fokozatosan lehet elsajátítani a társadalmi együttélés alapvető szabályait. A sikeres integráció érdekében a társadalmi együttélés alapvető szabályainak elsajátításában a munkatársak magatartásának mintául kell szolgálnia a gyermek, fiatal felnőtt előtt.

A lakásotthoni ellátáshoz kapcsolódó további konkrét célok, feladatok:

- Az iskoláskorú gyermekek sikeresen fejezzék be általános iskolai, valamint középfokú tanulmányaikat és lehetőség szerint szakmai képzettséget szerezzenek.
- Hátrányos helyzetű gyermeke, fiatal felnőttek felzárkóztatása.
- A tehetségek felkutatása, felkarolása (művészetek, sport).
- Az empátia, a tolerancia és a szolidaritás képességeinek elsajátíttatása, fejlesztése.
- Életvezetési ismeretek átadása, szellemi és praktikus tudások, értékek és normák közvetítése – a sajátos nevelési igényű gyermek számára is érthető módon - és ezek lehetőség szerinti gyakoroltatása.
- Támasz és biztonság nyújtása a gyermekek számára, amelyben érzelmi védettséget, feltétel nélküli elfogadást, és szeretetet kapnak.
- A személyiség autonómiájának biztosítása, a szabadság és az öntevékenység igényének kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően.

- Terápiás kezelés lehetőségének biztosítása a nehezen kezelhető, a tanulási nehézségekkel küzdő, az integrálható fogyatékkal élő, a veszteségekkel érkező gyermekek és fiatalok számára.
- Önismeret fejlesztés, különösen tartós betegségének vagy fogyatékoságának elfogadtatása, úgy, hogy az egészséges önértékelés megmaradjon.
- A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos preventív tevékenység biztosítása.
- A csoport gazdálkodásának biztosítása a gyermekek bevonásával.
- Az intézetben élők körülményeinek, életlehetőségeinek normalizálása, egymás elfogadásának támogatása.
- Természetesebb, nyitottabb, családiasabb életmód kialakítása, családmodell nyújtása.
- Gondoskodni kell szabadidejük hasznos eltöltéséről életkoruk figyelembevételével.
- Közös kirándulások, táborozások, természetjáró túrák szervezésével a tágabb környezetük megismerése, az összetartozás érzésének elmélyítése.

A lakásotthoni ellátás nyújtása során a gyermekek jogainak gyakorlásához és kötelezettségének teljesítéséhez az intézmény minden munkatársa segítséget nyújt.

4. A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

(a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja)

A gyermekek számára

- teljes körű ellátást (gondozás-nevelés, étkeztetés, ruházat, tisztálkodás, lakókörnyezet), külön kiemelve, hogy
  - egészségügyi prevenció és terápiás ellátást,
  - nevelési- oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférést,
  - lelki segítségnyújtást, pszichés támogatást,
  - rekreációs szolgáltatást,
  - családi kapcsolatai ápolását,
  - gyermekek vagyonkezelését, törvényes képviselőt,
  - háztartás vezetés modellezését,
- biztosítják a lakásotthonaink.

Külön szolgáltatási típus: a lakásotthonban elhelyezett gyermekek családi pótlékának személyre szóló, a teljes körű ellátást kiegészítő felhasználása.

Telephelyek bemutatása

Bodzavirág Lakásotthon Makó

A lakásotthon Makó város központjától körülbelül 1 km-es távolságra helyezkedik el, magán ingatlanok között, lakótelepi övezetben.

A lakásotthon megközelíthetőség szempontjából a vasútállomás 700 m-es körzetében érhető el. A legközelebbi autóbusz megállóhely körülbelül 500 méterre található.

A lakásotthon 2015. tavaszán Európai Unió támogatásból került felújításra.

Csiperke Lakásotthon Makó

A lakásotthon Makó város központjától körülbelül 1,5 km-es távolságon belül helyezkedik el.

A lakásotthon megközelíthetőség szempontjából a vasútállomás 500 m-es körzetében érhető el, a legközelebbi autóbusz megállóhely körülbelül 1 km-re található.

A lakásotthon 2015. tavaszán Európai Unió támogatásból került felújításra.

Építészeti normák, felszerelés, berendezés

Bodzavirág Lakásotthon Makó

A lakásotthon szobái a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszereltek. A lakószobák 1-3 fő gondozott elhelyezésére alkalmasak. A gondozott gyermek személyes használati tárgyai és ruházata a csoport lakóterében, társaiétól elkülönítetten, külön szekrényben kerültek elhelyezésre.

Munkatársak által használt helyiségek a nevelői szoba, illetve a tusolóval ellátott mosdóhelyiség. Az irodahelyiség földszinti, világos, kis alapterületű, íróasztallal, heverővel, polccal, biztonsági zárral ellátott - személyi iratokat, könyveléseket, gyógyszereket, trezort, személyes holmikat tartalmazó - két ajtós szekrény.

Látogatók fogadását a nappaliban és a teraszon biztosítjuk.

Kisebb helyet igénylő sportokra az udvar, más esetben a közeli játszótér és sportpálya nyújt lehetőséget.

Terápiás célú foglalkozásokhoz külön kialakított helyiség nincs.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez rendelkezésre állnak például kerékpárok, társasjátékok, sporteszközök, ping-pong asztal, televízió.

1 db szolgálati kerékpárunk van.

Csiperke Lakásotthon Makó

A lakásotthon szobák a mindennapi életvitelhez szükséges bútorokkal, berendezési tárgyakkal, eszközökkel felszereltek. A lakószobák 1-3 fő gondozott elhelyezésére alkalmasak. A gondozott gyermek személyes használati tárgyai és ruházata a csoport lakóterében, társaiétól elkülönítetten, külön szekrényben kerültek elhelyezésre.

Munkatársak által használt helyiségek a nevelői szoba, illetve a tusolóval ellátott mosdóhelyiség. Az irodahelyiség világos, kis alapterületű, íróasztallal, heverővel, polccal, könyves szekrényvel, biztonsági zárral ellátott - személyi iratokat, könyveléseket, gyógyszereket, trezort, személyes holmikat tartalmazó - két ajtós szekrény.

Látogatók fogadását a nappaliban és a teraszon biztosítjuk.

Kisebb helyet igénylő sportokra az udvar más esetben a közeli játszótér és sportpálya nyújt lehetőséget.

Terápiás célú foglalkozásokhoz külön kialakított helyiség nincs.

A szabadidő hasznos eltöltéséhez rendelkezésre állnak például kerékpárok, társasjátékok, sporteszközök, televízió.

1 db szolgálati kerékpárunk van.

Személyi feltételek

A lakásotthoni szakalkalmazotti létszám és a szakképzettség megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendeletben foglaltaknak. Minden munkatárs írásban nyilatkozott arról, hogy alkalmazhatóságának nincs kizáró indoka. A munkatársak rendelkeznek a betöltött munkakörre vonatkozó részletes munkaköri leírásokkal.

2024. július 1. napjától a Gyvt. 10/C §-10/I. § szerinti alkalmassági vizsgálatra vonatkozó rendelkezések kerültek bevezetésre. A Gyvt. vonatkozó rendelkezése alapján javítóintézetbe,

valamint a gyermekotthont működtető intézménybe, a gyermekotthonba vezetőként és szakmai munkakörben foglalkoztatottként az a személy nevezhető ki, ilyen munkakör ellátásával az a személy bízható meg, foglalkoztatásra irányuló jogviszony azzal létesíthető, akinek alkalmasságáról a munkáltatói jogkör gyakorlója meggyőződik.

A szakképzetlen munkavállaló száma a 2025. április 30-ai állapot szerint: 1 fő, aki a 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése a) pontja alapján vállalja a szükséges végzettség megszerzését.

A gyermekotthon munkatársai a szükséges végzettséggel rendelkeznek úgymint:

Bodzavirág Lakásotthon Makó gondozási helyen: 1 fő nevelőtanár, gyógypedagógiai asszisztens, 3 fő gyógypedagógiai asszisztens, 1 fő pedagógiai munkatárs, 1 fő dajka, 1 fő (0,5 állás) szociálpedagógus, 1 fő (0,5 állás) szociálpedagógus, 1 fő (0,25 állás) viselkedéselemző, 1 fő (0,5 állás) nevelőtanár, 1 fő (0,5 állás) általános szociális munkás, mentálhigiénés szakember. *(2025. áprilisi adat)*

Csiperke Lakásotthon Makó gondozási helyen: 1 fő gyógypedagógiai asszisztens, 1 fő gyermek-és ifjúságvédelmi asszisztens, 1 fő pedagógiai-és családsegítő munkatárs, óvodai dajka, 1 fő szociális asszisztens, pedagógia szakos nevelő, pedagógia szakos nevelő, 1 fő pedagógia szakos nevelő, 1 fő óvodapedagógus, 1 fő matematika-fizika szakos általános iskolai tanár, 1 fő általános szociális munkás, 1 fő (0,5 álláshely) nevelőtanár, 1 fő (0,5 álláshely) szociálpedagógus, 1 fő (0,5 álláshely) szociálpedagógus,- 1 fő (0,25 állás) viselkedéselemző, 1 fő (0,5 állás) általános szociális munkás, mentálhigiénés szakember *(2025. áprilisi adat)*

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása

Felvétel a lakásotthonba

Elsősorban Csongrád-Csanád Vármegye területéről a lakásotthonainkba olyan gyermekek kerülnek, akik nem nevelkedhetnek saját családjukban, ezért szakellátást igényelnek.

A leendő gyám, a szakmai vezetők és a nevelő az elhelyezési tárgyaláson megismerkedik a vérszerinti szülőkkel, az első kapcsolatfelvétel megtörténik.

A lakásotthonok valamennyi munkatársa partneri viszony kialakítására törekszik az egyéni elhelyezési tervben megjelölt szülővel/szülőkkel, kapcsolattartásra jogosult személyekkel.

A bekerülést követően saját ágycat, ruhatárat, játékokat kap a gyermek, egyben biztosítjuk minden gyermeknek, hogy az otthonról hozott ruhái és játékaik számára mindig elérhetőek legyenek.

Elsődleges feladat tehát megkeresni minden ide került gyermek, fiatal felnőtt erősségeit, legyenek azok a tanulás, a házi munka, vagy bármely más területe az életnek, és ezeket kell erősíteni. A gyermek ismerete alapján, olyan követelményszintet kell felállítani, melyet saját erőfeszítései árán teljesíteni képes.

Egyéni elhelyezési terv

A Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat az általunk elkészített javaslat figyelembevételével készíti el az egyéni elhelyezési tervet és javaslatot. Az életkor, az egészségi állapot, a testvérek együttes elhelyezése, a szülők, a család - és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhivatal véleménye együttesen vezet a javaslatához. Az egyéni elhelyezési terv és javaslat tartalmazza a gyermek előző időszakára jellemző információkat, értékeléseket, tervezett teendőket, valamint a lakásotthon szakmai vezetőjének, nevelőjének, növendékügyi előadójának és pszichológusának és leendő gyermekvédelmi gyámjának észrevételeit és javaslatait.

Egyéni gondozási, nevelési terv készül a gyermek a lakásotthonban töltött időtartamára vonatkozóan. A lakásotthon vezetője a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a nevelésbe vett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét a gyámhatóság által jóváhagyott TESZ-1 kézhezvételétől számított harminc napon belül, helyzetértékelését a nevelésbe vétel felülvizsgálati időpontját megelőzően tizenöt nappal, illetve a gyámhatóság felkérését követő tizenöt napon belül véglegesíti.

A dokumentációk elkészítésében gyermekvédelmi gyám, szakmai vezető, nevelő, növendékügyi előadó, gyermekvédelmi ügyintéző, a gyermek mentora vesznek részt. Továbbá részt vehet benne az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint – ha arra lehetőség nyílik – a vérszerinti szülő. Tartalmaz minden lényeges támpontot, ami a gyermek korának, fejlettségének megfelelő fizikai és mentális ellátását, és kapcsolatai ápolását biztosítja. Részletezi az egyes feladatok ellátási területeit és felelőseit, végrehajtóit.

A felelősei negyedévente minden esetben, ha a gyermek gondozása úgy kívánja gyakrabban, áttekintik és értékelik a tervet, és az abból megvalósultakat.

Étkeztetési ellátás

Az életkori sajátosságnak megfelelően legalább napi ötszöri étkezés- egyszer meleg-, egészséges táplálkozás követelményének megfelelő szükség esetén speciális diéta biztosítása. Az ételek elő- illetve elkészítésébe a gyermeket, a fiatal felnőttet a korára, fejlettségére tekintettel vonjuk be.

Ruházattal történő ellátás

A ruházattal való ellátást részben a gyerekekkel együtt történő vásárlással, ízlésének megfelelően egyéni választás útján, részben az előre beszerzett készletből biztosítjuk. Jogszámban meghatározott mértékű ruházatot biztosítunk, annak cseréjéről haladéktalanul gondoskodunk.

A vásárlásokat követően, papír alapon nyilvántartást vezetünk a ruhaneműkről. A ruhaneműk átvételét a gyermek, a fiatal felnőtt a nyilvántartáson aláírja, amennyiben a gyermek, fiatal felnőtt nem tud írni, a ruha átadását két szakalkalmazott írja alá.

Napi élet gyakorlata (1. sz. melléklet: lakásotthonok napirendje)

A lakásotthonok napirendjét melléklet és házirend tartalmazza.

A gyermekek saját szekrényel rendelkeznek, ebben és éjjeliszekrényükön helyezik el saját ruhatárukat, játékaikat, melyeket egyéni elképzelésük alapján rendeznek be.

Minden gyermeknek a mentora - azaz a szakalkalmazottak közül a gyermekhez delegált személy- vezeti naplóját, élettörténeti könyvét, gyűjti fényképeit, leveleit, rajzait. Személyes tárgyaiknak is állandó megszokott helyük van, amelyekhez bármikor hozzáférhetnek.

Jutalmazás, büntetés: a pozitívumokra támaszkodás elve vezeti nevelési módszereinket. Ennek a gyermekekkel történő megbeszélés, folyamatos indoklás, magyarázat adása, az egyes helyzetek egységes értelmezése és kezelése az alapja.

A jutalmazás- büntetés részletes szabályait a házirend tartalmazza.

Egészségügyi szolgáltatás

1. gyermekorvosi folyamatos ellátás,
2. prevenció,

3. szűrővizsgálatok
4. védőoltások
5. szakorvosi vizsgálatok
6. fekvő-beteg kivizsgálás, kezelés
7. gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz ellátás
8. egészségügyi dokumentáció vezetése
9. élettörténet könyv vezetése

A gyermekek, fiatal felnőttek számára fent vázolt szolgáltatásokhoz való hozzáférés folyamatos biztosítása. A prevenció feladatok körébe sorolható a gyermekek, a fiatal felnőttek tájékoztatása, megelőző programok szervezése lebonyolítása a környezetükre és egészségükre káros szerekre (különösen drog).

Nevelési- oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférés

A gyermekek, és a fiatal felnőttek számára biztosítjuk az ellátási igényüknek megfelelő óvodai neveléshez, iskolai, szakiskolai oktatáshoz való hozzáférést.

A gyermeknek adekvát köznevelési intézménybe való járását gyermekvédelmi gyámja is elősegíti.

A gyermeknek, a fiatal felnőtteknek adekvát köznevelési intézmény kijelölésénél kiemelt szerepe van a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakvéleményének.

A pszichés segítségnyújtás

A gyermekek, fiatal felnőttek lelki támogatásában kiemelt feladatai a lakásotthonok pszichológusainak van. Különösen a lelki egészség megőrzése, esetleges krízishelyzetek kezelése területén. Pszichológus a lelki segítség során egyénileg és csoportosan is foglalkozik a gyermekekkel fiatal felnőttekkel.

E mellett a nevelők is támaszt, segítséget nyújtanak a gyermeknek, fiatal felnőttnek.

Rekreációs szolgáltatás

A lakásotthonok a gyermekek igényeinek, fejlődési szintjeinek, érdeklődéseinek megfelelően, folyamatosan az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

1. egyéni séta
2. játszótéri rendszeres játék

3. bolti, piaci séta, vásárlás
4. játszó szobai tevékenység
5. közös sütés, főzés
6. kertészkedés
7. kerékpározás
8. közlekedési eszközök megismertetése, használata (autó, busz, troli, villamos, vonat, hajó)
9. csoportos séta és kirándulás
10. rendszeres színház és mozi látogatás (bérlet)
11. gyermekdal koncertek
12. könyvtár látogatás,
13. vadaspark látogatás
14. fürdő látogatás

A rekreációs programok megvalósítás tudatos tervezésen - szervezésen alapul, melybe a gyermekek igényeit, elvárásait is beépítjük.

Családokkal való kapcsolattartás

A lakásotthonokban elhelyezett gyermek és szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója közötti kapcsolattartás formái: a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás.

A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

- a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (meglátogatás),
- b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és
- c) a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást – így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot –, az ajándékozást és a csomagküldést.

A gyermek kapcsolatainak ápolása az illetékes gyámhivatal határozata, illetve a lakásotthonok Házi rendje alapján valósul meg. Jogszabályban meghatározottaknak megfelelően, a kapcsolattartást dokumentáljuk.

A beutalásra került gyermekek szüleivel haladéktalanul kapcsolatfelvételt kezdeményezünk (amennyiben a szülő nincs jelen a felvételtkor), ahol a szakszemélyzet empátiával, előítélet mentes elfogadással viszonyul hozzájuk.

Részletes tájékoztatást kapnak a szülők a lakásotthonok szakmai programjáról, házirendjéről, különösen a szülőket és a gyermeket érintő elvekről, célokról, feladatokról, szabályokról.

A gondozott gyermek élettörténetében, szükségleteiben, szokásaiban a származási családot szakértőnek tekinti a szakszemélyzet, ezért mindezekről, és a gyermek fejlődéstörténetéről minden részletre kiterjedő információcserét folytatunk a szülővel.

A gyám, a pszichológus feltárja és a gyermek nevelésében, fejlesztésében, terápiájában hasznosítja a szülő gyermekéről összegyűlt ismereteit, tapasztalatait, tudását. A gondozási folyamat kezdetén a gyermek előéletéről, fejlődéstörténetéről beszélgetést folytat a szülővel.

A nevelő, a szakmai vezető, gyermekvédelmi gyám felkészíti a gyermeket a találkozásra, előzetesen megbeszéli a gyermekkel a találkozás célját, fontosságát, a találkozás idejét (látogatás esetén az érkezés várható időpontját), helyszínét. A szülő-gyermek kapcsolat megerősítésében a gyermeket (félelmei, szorongása, bizonytalanságérzete, indulatai oldásában) a pszichológusa segíti.

Biztosítjuk, hogy a gyermek és a hozzátartozó találkozása, együttléte a látogatás ideje alatt zavartalan körülmények között valósulhasson meg.

Lehetővé tesszük, illetve segítjük, hogy a gyermek tudjon a gondozási helyről hazatelefonálni, levelet írni.

A lakásotthonok lehetővé teszik a szülő részére a gyermek lakókörülményeinek, életvitelének, napi eseményeinek megismerését: a munkatársak törekszenek a gyermek életmódját, szokásrendjét, napi tevékenységeit megmutatni.

A lakásotthonok munkatársai rendszeresen - személyesen, telefonon, levélben - tájékoztatják a szülőt a gyermek fejlődésének folyamatáról, iskolai teljesítményének alakulásáról, a vele kapcsolatos eseményekről. A szülői felelősség megőrzése és a szülői kompetencia növelése érdekében a gondozási hely szakmai teamje a gyermek nevelésének részesévé teszi a szülőt. Biztosítják, hogy jelen legyen a gyermeket érintő minden lényeges eseményen, betekintést kapjon, továbbá aktívan közreműködjön gyermeke napi életének eseményeiben, a gondozási-nevelési folyamatban.

A szülők életkörülményeinek, életmódjának alakulásáról a gyermeket (életkorára, állapotára tekintettel) folyamatosan tájékoztatja a szakmai vezető és a nevelő.

Ha a szülő nem jelentkezik a szokásos módon és időben, a lakásotthon jelez a gyermekvédelmi gyámnak, aki az okokat mielőbb felderíti, és ezeket a szakmai vezetővel és a gyermekkel megismerteti.

Elősegítjük a testvérek közötti kapcsolattartást és támogatjuk a gyermeket és a fiatal felnőtteket abban, hogy ápolják rokoni kapcsolatait.

Indokolt esetben javaslatot teszünk a gyám felé a gyermek és családja közötti kapcsolattartás formájának, helyszínének és időtartamának megváltoztatására.

A szakalkalmazottaink a gyermeket, a gyermekvédelmi gyám a szülőt felkészíti a gyámhatósági intézkedés felülvizsgálatára: tisztázza a célját, témáját, jelentőségét, formáját, várható résztvevőit, helyszínét, időtartamát.

A gyermek vagyonának kezelése, törvényes képviselése

A lakásotthonokba elhelyezett gyermekek részére gyermekvédelmi gyámot a gyámhatóság nevezi ki, törvényes képviselése, illetve vagyonának kezelése érdekében. A lakásotthonok munkatársai továbbra is elő kívánják segíteni a gyermeki jogok érvényesülését, figyelemmel a gyermekek mindenek felett álló érdekére, ezzel segítve a gyermekvédelmi gyámok működését is.

A gyermekvédelmi gyám figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, valamint ellenőrzi a gyermek teljes körű ellátásának megvalósulását. A gyám joga és kötelessége a törvényes képviselése, és vagyonának kezelése.

A gyám tevékenységét a gyámhivatal felügyelete, ellenőrzése alatt végzi, arról jogszabályoknak megfelelő rendszerességgel beszámolni tartozik.

A gyám vagyonkezelési feladatát megfelelő gondossággal látja el. Amennyiben a vagyonkezeléssel kapcsolatos kötelezettségeit vétkesen megszegi, felelősséggel tartozik.

A gyermekek törvényes képviselése különösen a következő területeken jelenik meg:

hosszú, vagy rövidtávú sorsrendezéskor, gyermek egészségügyi szolgáltatásának igénybevételekor, ellátási igényének megállapítása, módosítása, köznevelési intézmények területén, továbbá engedély nélküli eltávozás esetén.

A gyermekotthon munkatársai partneri kapcsolat kialakítására és fenntartására törekszenek a gyermekvédelmi gyámokkal. Ennek érdekében bevonják őt a gyermek egyéni gondozási terv készítésébe, aktualizálásába, illetve egyeztetnek a gyermek sorsrendezésével kapcsolatban,

akár külön esetmegbeszélések összehívása révén. Amennyiben a gyermekkel bármilyen rendkívüli esemény történik, a kollégák haladéktalanul értesítik- akár rövid szöveges üzenetben, akár elektronikus úton- a gyermekvédelmi gyámot, és kéri a szükséges intézkedés megtételére.

Családi pótlék felhasználása, zsebpénzkezelés

Bevételi forrásnak minősül a gyermekeknek járó családi pótlék vagy iskoláztatási támogatás. A jogszabályoknak megfelelően, a gyermek - véleményének figyelembevételével- családi pótlékát a teljes körű ellátására és annak kiegészítésére fordítjuk. Így különösen ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a lakásotthonban elhelyezett gyermek zsebpénzének biztosítására.

Gondozottaink 3 éves kortól zsebpénzt kapnak, egyéni és közös vásárlások alkalmával ismerkednek a pénz funkciójával, aktív részeseként a vásárlásnak. A gyermekek jogszabályban meghatározott mértékű zsebpénzre jogosultak. A zsebpénzt az erre rendszeresített formanyomtatványon a gyermeknek átadjuk, felhasználásáról önállóan dönt. Szükség esetén – például befogadása után- a nevelő, gyermekfelügyelő segíti, támogatja a zsebpénz elköltésében. Külön szervezett programok biztosításával a gyermekotthon segíti a gyermeket a pénz fogalmának értékének megismerésében, melynek egyik lehetséges formája a zsebpénz felhasználásának lehetséges alternatíváinak bemutatása, gyakorlása.

A háztartás vezetés modellezése, a csoportgazdálkodás

A lakásotthonok szakmai munkatársai, mintaadást követően a gyermekek, a fiatal felnőttek korára fejlettségére tekintettel, fokozatosan bevonja őket a háztartási munkákba (főzés-sütés, takarítás, mosás, ház körülö tevékenységek végzésébe). E tevékenységek hozzásegítik a gyermekek, fiatal felnőttek önellátásának, önkiszolgálásának fejlődéséhez.

A háztartás modellezésének további eszköze a csoportgazdálkodás. E körben az gyermek- és lakásotthonok kisközösségei havi ellátmányt kapnak. Az ellátmány a gyermek vagy a fiatal felnőtt, vagy a kisközösség számára különösen étkezés, ruházat, gyermekek, fiatal felnőttek kapcsolatainak ápolására, ruházat, tisztító-, tisztálkodó szerek, megelőző és/vagy gyógyító egészségügyi ellátás, szabadidős tevékenység - beleértve az eszközök vásárlását is- finanszírozására fordítható. A csoportgazdálkodás szabályszerű megvalósulásáért a nevelők a

felelősek. A csoportgazdálkodás felhasználásának, elszámolásának részletes szabályait külön szabályzat tartalmazza.

Csoportgyűlések

A lakóegységek életéhez hozzátartoznak a csoportgyűlések, melyen az ott élő 10-12 fő gyermekközösség az ottani munkatársakkal közösen megbeszélést tart. A csoportgyűlésen, a gyermekek és fiatal felnőttek – egészségi és fejlődési szintjüknek megfelelő mértékben – tájékoztatást kapnak az intézmény és gondozási helyük működéséről, feladatairól, az aktuális programokról, a közösséget érintő eseményekről. A csoportgyűlésen az ellátottak véleményt nyilváníthatnak, észrevételt tehetnek. Ilyenkor mód nyílik a lakóegység életével kapcsolatos kérdések megvitatására, magatartásproblémák, konfliktusok kezelésére, ez egyfajta közösség által a gyermek felé tartott „tükör” is mely az önismeretet is fejleszti.

Elbocsátás

A lakásotthonaink működésében legfontosabb szempont, hogy az ott nevelkedő gyermekek minél hamarabb ismét családi környezetben nevelkedhessenek, lehetőség szerint vérszerinti családjukban. Amennyiben erre nincs lehetőség nevelőszülőnél, illetve örökbefogadó családoknál történő elhelyezést kezdeményezzük.

A lakásotthoni ellátás megszűnik az illetékes gyámhivatal ilyen tárgyú határozata alapján határozata alapján:

- a gondozási hely megváltoztatása,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel megszüntetése,
- az utógondozói ellátás megszűnése, megszüntetése esetén.

A lakásotthoni jogviszony megszűnéséről, az azzal kapcsolatos intézkedésekről a gondozottat, a kiskorú gyámját, az utógondozott gondnokát, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot értesíteni kell.

Az ellátás megszűnését a gyermek bevonásával tudatosan tervezzük meg.

Utógondozás- utógondozói ellátás

Azon gyermekek esetében, akik a 18. életévüket betöltötték, amennyiben szociális intézménybe a felvételét várja, úgy a 22. életév, ha középfokú iskolában tanuló vagy

szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll 24. életév, ha felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll 25. életév betöltéséig kérhetik az utógondozói ellátásban való részvételüket. A gyámhivatal határozatával elrendelt utógondozói ellátás keretében a rászoruló fiatal felnőtt számára biztosítani kell a szükség szerinti ellátást azon időszak alatt, amíg a létfenntartását önállóan nem tudja biztosítani, vagy tanulmányait folytatja, vagy felvételét várja szociális bentlakásos intézménybe.

A 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig. A kérelemről az utógondozói ellátást biztosító intézmény fenntartója dönt.

A gyermekvédelmi gyám tájékoztatja a gyermeket az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásának lehetőségeiről és elősegíti a gyermek kérelmének benyújtását. A gyermek és a gyermekvédelmi gyámja vagy a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátást nyújtó nyilatkozik a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra történő befogadásáról vagy annak megtagadásáról. A befogadás és az utógondozói ellátás a jogszabályban meghatározott feltételek szerint történik.

Segítséget kell nyújtani a fiatal felnőtt önálló életének megkezdéséhez. A fiatal felnőtt számára a befogadást vállaló nevelőszülő lakhatási lehetőségről gondoskodik, annak helyzetéhez igazodó ellátást nyújt. Az ellátás biztosításáról a külön jogszabályban meghatározottak szerint írásbeli megállapodás készül. A megállapodás mintája jelen szakmai program melléklete tartalmazza.

Hazagondozás

Hazagondozás alatt egy tervezett folyamatot értünk, amelynek során a család - és gyermekjóléti szolgálat, a gondozási hely, a gyermekvédelmi gyám más érintett szakemberekkel együttműködve segítik a gyermek visszakerülését a vér szerinti családba, a gyermek legjobb érdeke figyelembevételével.

A lakásotthoni ellátás egyik kiemelt célja a családi kapcsolat ápolása mellett a hazagondozás elősegítése, ennek elengedhetetlen feltétele az együttműködés a gyermek, a család, a szolgáltatók között.

A lakásotthon szakmai vezetője a szülővel, a gyermekkel közösen, valamint a család – és gyermekjóléti szolgálat szakemberével és a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve tervezi meg a hazakerülés menetét, majd a hazakerülést követő teendőket.

Ha nagykorúként sikerül a családba történő visszagondozás, akkor az utógondozás is a folyamat része. Az utógondozói feladatokat a nevelők látják el.

Utógondozóként kíséri figyelemmel és segíti az utógondozottnak a családba való beilleszkedését. Segítséget nyújt az önálló életvitel kialakításában, kiemelten kezelve az önálló lakhatás megoldását.

Segíti az utógondozottat a képességeinek, tehetségének megfelelő köznevelési, szakképző, illetve felsőoktatási intézmény, vagy munkahely kiválasztásában és a felvétellel kapcsolatos teendők intézésében.

A jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek ismertetésével segíti a fiatal szociális gondjai megoldásában.

Szükség szerinti rendszerességgel, de legalább havonta egyszer felkeresi az utógondozottat és tájékozik körülményeiről, életvezetésének alakulásáról.

Legalább heti egy fogadónapon lehetőséget biztosít arra, hogy az utógondozott problémáival felkereshesse.

Félévente, illetve a gyámhivatal felhívására szükség szerint és az utógondozás megszűnésekor köteles tájékoztatást adni a gyámhivatalnak az utógondozás eredményéről.

5. A lakásotthonok kapcsolatrendszere (Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja)

Különösen az alábbi intézményekkel tartjuk a kapcsolatot:

1. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
2. helyi települési - és területi önkormányzatok
3. az intézmény feladatellátásához kapcsolódó, központi szerv, minisztérium
4. Módszertani feladatellátásra kijelölt intézmények, szervezetek
5. Vármegyei Kormányhivatalok
6. Járási hivatalok, gyámhatóságok,
7. Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálatok és területi szervei
8. Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató

9. család - és gyermekjóléti szolgálatok, család - és gyermekjóléti központok
gyermekjóléti alapellátás intézményei
10. egészségügyi intézmények: házi orvosok, fekvőbeteg ellátó intézmények, védőnők
11. gyermekjogi képviselők, jogvédelmi képviselők
12. pedagógiai szakszolgálatok
13. köznevelési intézmények
14. fejlesztő szolgálatok,
15. lakásotthonok, más gyermekotthonok
16. rendőrség, idegenrendészet
17. bevándorlási és állampolgársági ügyekkel foglalkozó hatóságok,
18. Karitatív segítők
19. Civil szervezetek

Az intézményekkel a szakmai szabályok, adatvédelmi előírások figyelembevételével tartjuk a szakmai kapcsolatot. A gyakoriságát és formáját alapvetően a jogszabályi előírások, illetve az adott feladat, vagy kapcsolat célja határozza meg.

A lakásotthonokon belül a különböző szintű, szakképzettségű munkatársak /nevelők, gyermekfelügyelők, gyermekvédelmi asszisztensek, pszichológus, növendékügyi előadó, gyermekvédelmi ügyintéző) munkájának harmonizálása, egységes munkafolyamattá szervezése a gyermek legjobb érdekét szem előtt tartásával valósul meg. A lakásotthonokon belüli együttműködés formái különösen: team megbeszélés, esetmegbeszélés, egyéni munkamegbeszélés, és szupervízió a hatékonyság növelése, a jobb minőségi munka érdekében.

A lakásotthonok munkatársai egymás kompetenciáit maradéktalanul elismerik és támogatják szakmai fejlődésüket a gyermekellátás színvonalának emelése érdekében.

6. Minőségbiztosítás

Minden évben a fenntartó és a szakmai felügyeletet ellátó szerv, értékeli a gyermekvédelmi intézmény munkáját, mely a munkavégzés minőségének egyfajta visszajelzése is.

Munkatársaink a gyermekvédelmi törvény, annak alkalmazási rendeletei és módszer specifikus útmutatók kiadvány alapján végzik feladataikat.

7. Dokumentáció- adatkezelés

A kezelt személyes adatokra a vonatkozó törvényi előírást betartjuk, lakásotthonok alkalmazottjaival betartatjuk. Az adatkezelésre vonatkozó előírásokat belső szabályzat tartalmazza.

Az iratok zárható szekrényben vannak tárolva. Ezek vezetése megoszlik az egyes beosztásoknak és feladatoknak megfelelően.

Az intézkedési joggal rendelkező műszakban lévő munkatárs, a lakásotthonokban történt rendkívüli eseményeket, az egész lakásotthonok életét érintő kérdéseket, eseménynaplókban rögzíti.

A fényképalbum, valamint a saját játékok, rajzok a gyermek Élettörténeti könyvének meghatározó részét képezik. Ezek precíz, pontos vezetése kiemelkedően fontos, múltjának megismerhetősége nagy jelentőséggel bír a gyermek számára későbbi élete során is.

A „Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer keretében, a vonatkozó jogszabályok, illetve szakmai útmutató alapján töltjük ki a szükséges adatlapokat vagy szolgáltatunk ahhoz adatokat, melyek közül kiemelendő:

- Törzslap (adatot szolgáltatunk a szakszolgálatoknak)
- „GH-1” – Egyéni gondozási-nevelési terv nevelésbe vétel esetén
- „GH-3” – Helyzetértékelés

A „Gyermekvédelmi adatlapok” vezetéséért a szakmai vezető, gyermek gyermekvédelmi gyámja és nevelője, illetve a növendékügyi előadó és a gyermekvédelmi ügyintéző felelnek. Az adatlapok vezetése a GYVR rendszeren keresztül történik meg.

A Gyermekvédelmi adatlapok elkészítéséhez, folyamatos aktualizálásához felhasználjuk a kisgyermeknevelők által vezetett élettörténetkönyveket, a társintézményektől kapott információkat, illetve az általuk vezetett adatlapokat.

Minden gyermek rendelkezik Kapcsolattartási naplóval, melynek dokumentálásáért elsősorban a gyermekvédelmi ügyintéző és/vagy a növendékügyi előadó felelős.

A gyermek, vagy fiatal felnőtt vonatkozásában névre szólóan, jogszabályokban előírt módon zsebpénz-nyilvántartást, családi pótlék személyre szóló felhasználásáról, ruha-nyilvántartást vezetünk.

Szakmaetika

Szociális munka etikai kódexét és a módszertani levelekben megfogalmazott etikai normákat követik a munkatársak a munkájuk során.

8. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény által biztosított szolgáltatásokról az alábbi helyeken kaphatnak információt:

- Internet (honlap: <http://www.waltnerkarolyotthon.hu>)
- Internet (SZGYF honlapja: <https://szgyf.gov.hu>)
- „Ismertető” szórólap a szolgáltatásokról, hirdetőfal az Intézmény portáján.

9. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

9.1. A gyermekek jogainak védelme:

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőnek biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermekek jogaik vagy érdekeik védelmére koruk és fejlettségükből fakadóan eltérő asszertivitással képesek. Ezért, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítani kell, hogy véleményét bátran elmondhassa, illetve felmerült kérdéseire válaszokat kapjon, valamint jogait és érdekeit hatékonyan érvényesíthesse.

Amennyiben a gyermek nem tudja közvetlenül jogait vagy érdekeit érvényesíteni, akkor lehetőséget kell teremteni arra, hogy szülője, törvényes képviselője helyette képviselje, érdekeit, érvényesítse az őt megillető jogait.

A Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye gyermekvédelmi egységében *Érdekképviselői Fórum* működik, melyben lehetőséget biztosítunk a gyermeknek, a gyermek szülőjének és/vagy törvényes képviselőjének szavazati joggal való részvételére. Az Érdekképviselői Fórum ellátja az intézmény összes gyermekotthonában, lakásotthonában, elhelyezett kiskorú, valamint utógondozói ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek védelmét is.

Érdekképviselői Fórum működésének részletes szabályait külön szabályzat tartalmazza.

A gyermek, fiatal felnőtt, szülő vagy törvényes képviselő a következő fórumokhoz fordulhat jogai vagy érdekeinek védelme vagy érvényesítése ügyében:

- Intézményvezetőhöz,
- szakmai vezetőhöz,
- Fenntartóhoz,
- Gyermekönkormányzathoz,
- Gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége a lakásotthonokban mindenki számára látható helyen van. A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek a törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- Alapvető jogok biztosához, aki megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekek alapvető jogainak érvényesülésére.

9.2. Gyermekönkormányzat

A gyermek- és lakásotthonokban elhelyezett gyermekek és utógondozottak érdekeik képviselésére gyermekönkormányzatot hoztak létre, mely rendszeres működését a segítő nevelő támogatja.

A gyermekek kisközösségenként 1 képviselőt választanak és delegálják a képviselőtestületbe. A Gyermekönkormányzat érdekképviselőt ellátó, a gyermekotthon és a lakásotthonok életével kapcsolatban véleményt-nyilvánító, programszervező-segítő és a gondozottak közötti konfliktus ügyekben állásfoglaló feladatokat lát el.

A gyermekönkormányzat – az intézményvezető véleményének kikérésével – dönt saját működéséről. Szervezeti és működési szabályzatát a választó gyermekközösség fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

A gyermekönkormányzat véleményt nyilváníthat az intézményvezetőjénél a bentlakásos gyermekintézmények működésével és a gyermekekkel kapcsolatos valamennyi kérdésben, amit az intézményvezetője figyelembe vesz.

A Gyermekönkormányzat a gyermekotthon és a lakásotthonok növendékeinek céltudatosan szervezett és irányított demokratikus és öntevékeny szervezete. Célunk, hogy - a többségében már serdülőkorú - gyermekeink minél nagyobb mértékben váljanak saját életük irányítójává.

Bontakozzon ki a demokratizmus, a gyermekek legyenek tisztában jogaikkal és kötelezettségeikkel.

9.3. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) 12. pontja alapján közfeladatot ellátó személy, többek között az, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy, e tevékenysége gyakorlása során.

Munkatársaink feladataik ellátása során, ez a szabály fokozott védelemben részesíti.

A lakásotthonaink összes munkatársa jogosult jogainak védelmére, munkaköri feladatainak teljesítésekor.

A munkatársaink rendszeresen, időszakonként visszatérően, tájékoztatást kapnak és kérhetnek a munkaviszonyukkal kapcsolatos jogaikról, kötelezettségeikről:

- Intézményvetetőtől,
- szakmai vezetőtől,
- az intézmény munkaügyekkel foglalkozó munkatársától,
- a növendékügyi előadótól.

10. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módjai, formái

Az intézményünk lehetőséget biztosít a szakalkalmazottak folyamatos, rendszeres szakmai továbbképzésére.

Az intézményünk elsősorban a kötelező továbbképzési rendszerben való részvételt támogatja. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az ágazatspecifikus képzéseket (tanfolyamokat, személyiségfejlesztő tréningeket), melyeken való részvételt lehetőségeinkhez mértén támogatjuk.

Támogatjuk továbbá az intézményi profilhoz kapcsolódó konferenciákon való munkatársi részvételt.

Az intézmény bátorítja munkatársak továbbképzésre vonatkozó javaslatait. Igény esetén egy-egy továbbképzési programot az intézményi keretek között is szervezünk.

11. Záró rendelkezések

Ezen szakmai program és mellékletei a szakmai munkaközösség (nevelőtestület) elfogadását követően, a Szociális és Gyermekvédelmi Főizgatóság, mint fenntartó jóváhagyását követően lépnek hatályba, ezzel egyidejűleg a korábban jóváhagyott szakmai program hatályát veszti.

Szeged, 2025. május „ 15. „

Tiszaváry Péter
intézményvezető

Az intézmény Szakmai programját jóváhagyom.

Szeged, 2025. május „ 15. „

Nyári Amália
igazgató

Függelék

A szakmai program elkészítéséhez felhasznált jogszabályok jegyzéke

Magyarország Alaptörvénye

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 (2016. április 27.) rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

2011. évi CXCV. törvény nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

1. sz. melléklet

Lakásotthonok napirendje

HÉTKÖZNAP:

06.00 – 06.30	Általános ébresztő Reggeli teendők ellátása: szellőztetés, tisztálkodás, öltözés, ágyazás
06.00 – 07.30	<i>Reggeli</i>
07.00 - 07.30	Iskolába indítás
08.00 – 10.00	Aktuális teendők elvégzése
10.00 – 10.15	<i>Tízórai</i>
10.15 – 12.00	Otthonmunkák; magántanulók és az azt igénylők részére tantárgyi elkészítés
12.30 – 14.00	Megérkezés az iskolából – <i>Ebéd</i>
14.00 - 14.30.	Felkészülés a terápiás foglalkozásokra
14.30 - 18.00	Komplex csoportfoglalkoztatás: tanulás segítése, korrepetálás; korrigáló nevelés, egyéni képességfejlesztés; tanácsadás
15.30 - 16.00	<i>Uzsonna</i>
16.00 - 18.00	Szervezett intézményi és külső szabadidős programok
18.15 - 18.45	<i>Vacsora</i>
19.00 - 20.00	Esti feladatok elvégzése (fürdés, ágyazás)
20.30 - 22.00	Esti kötetlen beszélgetés (esetleg közös videózás, tévzés)
22.00	Esti lepihenés valamennyi gyermek részére

PIHENŐNAPOKON, SZÜNETEKBEN:

08.00 - 09.00	Ébresztés, reggeli feladatok, <i>reggeli</i>
09.00 - 12.00	Takarítás, otthonmunkák, szabadidős foglalkoztatás, jutalomjellelű kimenők
10.00 - 10.15	<i>Tízórai</i>
12.00 - 12.30	<i>Ebéd</i>
12.30 – 18.00	Szabadidős programok – intézményi és intézményen kívüli
15.30 - 16.00	<i>Uzsonna</i>
18.30 - 19.00	<i>Vacsora</i>
19.00 - 20.00	Esti feladatok ellátása (fürdés, ágyazás)
20.00 - 23.00	<i>Esti kötetlen beszélgetés</i> (esetleg közös videózás, tévzés)
23.00	Esti lepihenés valamennyi gyermek részére (<i>péntek-szombat</i>)

2. sz. melléklet fiatal felnőtt utógondozói ellátására vonatkozó megállapodás tervezete

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött a mai napon

egyrészt a (cím) mint utógondozói ellátást biztosító intézmény (továbbiakban: Intézmény) intézményvezetője,
 másrészt _____ (név), szül. hely, idő: , anyja neve: , mint utógondozói ellátást igénybe vevő (továbbiakban: Utógondozott),

között az alábbi feltételekkel.

1. Az utógondozói ellátás kezdő időpontja:
 Az Intézmény az Utógondozott kérelmére az illetékes gyámhivatal határozatában megjelölt időpontig _____, _____ sz. alatt utógondozói ellátást biztosít.
2. Az illetékes gyámhivatal által az utógondozói ellátás elrendelésének oka, hogy a fiatal felnőtt: köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll.
3. Az utógondozói ellátás keretében az Intézmény szolgáltatja az Utógondozott fiatal felnőttnek a fent megjelölt intézményben, a lakhatást és a szükséges ellátást, továbbá tanácsadást.

1.1. Lakhatás biztosítása:

Az elhelyezés helye: _____.

A lakások rendeltetésszerű használatából adódó javításokat, karbantartásokat a nevelőszülő biztosítja. A szándékos károkozásból, gondatlanságból, nem rendeltetésszerű használatból eredő karbantartási, javítási költségeket a fiatal felnőttek kötelesek az intézménynek megtéríteni.

1.2. Egyéb ellátás biztosítása:

Az ellátás keretében az Intézmény az Utógondozott étkeztetésének, ruházattal való ellátásának, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásának, egyéb ellátásának (kultúra, sport, iskola, utazási bérlet és egyéb szükséglet) biztosítására a fent elhelyezési helyként megjelölt gyermekotthon/lakásotthon számára ellátmányt biztosít, melynek összegét, kifizetését az intézmény Szabályzata rögzíti.

Az Intézmény az ellátmányt havonta tárgyhoz _____-ig a elhelyezési hely számára történő kifizetéssel vagy postai úton biztosítja.

1.3. Tanácsadás:

Az Intézmény Utógondozója legalább kéthetente meglátogatja az Utógondozottat, hetente fogadóórát biztosít. Életvezetési tanácsokat nyújt, az Utógondozói ellátott életkezdését elősegíti, az otthonteremtési támogatás benyújtásához segítséget nyújt. Figyelemmel követi az Utógondozott tevékenységét, támogatást nyújt a mindennapi problémák megoldásában, hivatalos ügyek bonyolításában.

4. Az Utógondozott fiatal felnőtt
  - a) köteles az Utógondozóval, az utógondozói ellátás szakmai vezetőjével, valamint az Intézmény intézményvezetővel együttműködni,

- b) köteles 15 napon belül írásban bejelenteni, amennyiben életkörülményeiben (munkaviszonnyal, tanulóviszonnyal, családi állapottal, jövedelemviszonyokkal, lakcímével) kapcsolatban lényeges változás következik be, mely utógondozói ellátásra vonatkozó jogosultságát befolyásolja,
  - c) amennyiben tanul, köteles tanulmányait legjobb tudása szerint folytatni, és eredményesen befejezni,
  - d) köteles az Intézmény valamennyi telephelyének házirendjét betartani,
  - e) tudomásul veszi, hogy jelen megállapodás érvényessége az illetékes gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatának függvénye,
  - f) tudomásul veszi, hogy ha a jelen megállapodásban és a gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatában foglalt kötelezettségeit nem teljesíti, nem működik együtt az utógondozójával illetve a nevelőszülővel, valamint az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít, az utógondozói ellátásból történő kizárását és a megállapodás felmondását eredményezi. (Gyvt. 93.§ (9), (10)).
  - g) vállalja, hogy a számára megjelölt gondozási helyen életvitel szerűen csak az tartózkodhat, akivel az ellátást biztosító megállapodást kötött,
  - h) nem tanúsíthat olyan magatartást – kivéve ha erre jogszabály feljogosítja – amellyel az Intézmény jó hírnevét, alapvető érdekeit veszélyeztetné.
  - i) amennyiben a jogszabályok, szakmai előírások, Intézményi belső szabályzatok, utasítások megszegéséről tudomást szerez, köteles azt Utógondozóval vagy az intézményvezetővel haladéktalanul közölni.
5. Az Utógondozói ellátásban lévő személyekről az Intézmény nyilvántartást vezet. Az Intézmény az igénybevevőket Gyermekeink Védelmében elnevezésű (GYVR) informatikai rendszerben is rögzíti. A nyilvántartási rendszerben szerepelnek az Utógondozott adatai (TAJ, név, anyja neve, szül hely és idő, lakóhely, tartózkodási hely), valamint az utógondozói ellátással kapcsolatos adatok (határozat száma, kelte, ellátás jogcíme).
Az adatokról és esetleges változásokról napi jelentés adása az Intézménynek kötelező, ezért az Utógondozott a változást a változás napján írásban köteles jelezni az utógondozónak, vagy a szakmai vezetőnek.
Más szociális ellátás igénybevételénél az Utógondozott köteles jelezni, hogy utógondozói ellátásban van és tájékoztatást kérni arról, hogy jogosult-e arra az ellátásra az Intézményben igénybe vett utógondozói ellátás mellett.
6. Ha az Utógondozott 15 napon belül a határozattal elrendelt utógondozói ellátást nem veszi igénybe, s ennek okáról az utógondozót ill. az intézményvezetőt írásban nem értesíti, az Intézmény megkeresi az illetékes gyámhivalt és kezdeményezi az ellátás megszüntetését (Gyvt. 93.§ (9), (10)).
7. Amennyiben az Utógondozott fiatal önhibáján kívül olyan helyzetbe kerül, hogy önmagáról gondoskodni nem tud, az utógondozói ellátást biztosító intézményben ismételten kérvényezheti az ellátást. Gyvt. 93.§ (6).
8. Az Utógondozott panasszal élhet az intézmény vezetőjénél vagy érdekképviselői fórumánál
- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
  - b) jogainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A fiatal felnőtt az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

9. A Gyvt. felhatalmazása alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság az Intézményben utógondozói ellátásért (Dr. Waltner Károly ISZGYI CSCSV utógondozói külső férőhelyein) fizetendő intézményi térítési díjat állapít meg, amelynek napi összege ..... Ft/fő, havi összege ..... Ft/fő.

Az utógondozói ellátásért az Utógondozott ..... (datum) havi ....., napi..... Ft azaz ..... forint személyi térítési díj fizetésére kötelezett.

A személyi térítési díjat a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig az intézmény Magyar Államkincstárnál vezetett 10028007-00332196-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámlájára havonta kell befizetni.

A személyi térítési díj megállapításánál az Utógondozott által kitöltött nyomtatvány alapján jövedelmi viszonyai, valamint azt lett figyelembe véve, hogy az ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a kötelezett havi jövedelmének 30 %-át. Nyilatkozata szerint jelenleg rendszeres jövedelme havi összege .....Ft/hó.

Amennyiben az Utógondozott jövedelmi viszonyaiban jelentős változás áll be arról az Intézmény intézményvezetőjét értesíteni köteles.

Utógondozott a személyi térítési díj megállapítása, elengedése ellen vagy mérséklése miatt ezen megállapodás kézhezvételétől számított 8 napon belül a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz címzett, de Intézményünkhöz benyújtott írásbeli kérelemben észrevételt tehet.

Az Intézmény a személyi térítési díjat évente két alkalommal felülvizsgálhatja.

10. Az utógondozói ellátás megszűnik:

- az Utógondozottnak az ellátás megszüntetésére vonatkozó írásbeli bejelentését követő napon,
- ha az Utógondozott ellátására létfenntartásának biztosítása érdekében került sor 21 életévének betöltésével,
- ha az Utógondozói ellátásra, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 24., hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 25. életévének betöltésével,
- ha az Utógondozott ellátására a szociális bentlakásos intézménybe felvételre várakozása miatt került sor legkésőbb 22. életévének betöltésével.
- a 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére történő meghosszabbítása esetén a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnésével, de legkésőbb a 30. életévének betöltésével.

11. Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt, a Gyvt. a 33. § (2) bekezdés szerinti tájékoztatást az utógondozói megállapodás megkötésével egy időben megkapja.

Az utógondozói ellátás megszüntethető:

- ha az Utógondozott a jelen megállapodásban és a gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatában foglalt kötelezettségeit nem teljesíti, nem működik együtt, a házi rendet vagy a külső férőhelyen érvényben lévő társasház házi rendjét többször súlyosan megsérti valamint az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít.

12. Az Intézményt az Utógondozott _____ alatti telephelyén, Szeged, Agyagos u. 45. sz. alatti székhelyén) munkanapokon _____ óra között vagy az Utógondozóval illetve a szakmai vezetővel egyeztetett időpontokban keresheti fel.

Kelt:

PH.

.....

.....

utógondozott fiatal felnőtt

intézményvezető

.....

.....

ellátást nyújtó szakmai vezetője

utógondozó

Megállapodás 1 db eredeti példányt átvettem, az abban foglaltakat megismerem, aláírással elfogadom:

Dátum: _____

Utógondozott fiatal felnőtt: _____

Kapja:

Irattár

Utógondozó

Utógondozott

Utógondozást biztosító telephely